
[2018-57-RE](#)

CAUSA 2018-57-RE

(Lourenço Ferreira c/ AndBank)

Número de registre 483-2018. Recurs d'empara

Aute del 14 de gener del 2019

BOPA núm. 7, del 23 de gener del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 20 de novembre del 2018, per la representació processal del Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 30 d'octubre del 2018, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que acordi la retroacció del procediment al moment processal oportú. Així mateix, demana que es condemni la part adversa al pagament de les costes d'aquest procediment;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 19 de desembre del 2018;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'entitat bancària AndBank va presentar una demanda contra la societat Construccions Lusitanes, SA i contra diversos avaladors solidaris, entre els quals, el Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira, en què sol·licitava la seva condemna solidària al pagament de 91.571,79 € més interessos i comissions.

1.2. El 25 de setembre del 2017, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va dictar una sentència en què estimava substancialment aquesta demanda.

1.3. La representació processal del Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 24 de juliol del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament la resolució de la primera instància.

1.4. La representació processal del Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 30 d'octubre del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.6. El 20 de novembre del 2018, la representació processal del Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira va presentar un recurs d'empara contra aquesta darrera resolució de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- Aquesta part al·lega que s'ha vulnerat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret per tal com la Sala Civil no ha valorat la clàusula de l'aval bancari objecte del litigi. No es tracta d'un error en la valoració de la prova, sinó d'una incoherència per part de la Sala Civil que considera que la seva valoració és correcta i, alhora, afirma que la clàusula en qüestió no necessitava cap interpretació.

- Reprodueix la clàusula de manera íntegra i destaca que els camps destinats a la identitat dels avaladors i a l'adreça no estan omplerts i que les signatures del recurrent es troben en l'espai que correspon a la part beneficiària. Retreu a la Sala Civil no donar cap motivació en relació amb aquests fets ni extreure'n cap conseqüència jurídica. Si hagués contestat en relació amb aquests elements, la discussió s'hagués situat en l'àmbit de la prova, però en no fer-ho vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret abans esmentat.

- Es pregunta com la Sala Civil pot afirmar que la clàusula sobre l'aval no necessita cap interpretació i condemnar-lo quan el seu nom no consta en aquesta clàusula, ni se l'identifica enlloc.

- Aquesta part explica que va signar dues vegades el mateix instrument contractual, perquè va ser designat per la societat Construccions Lusitanes, SA com a representant seu, motiu pel qual les seves signatures apareixen en l'apartat corresponent a la part beneficiària.

- Considera que, coneixent la problemàtica que els contractes d'adhesió han comportat en relació amb la seva "*abusivitat*" i manca de claredat, és il·lògic i totalment arbitrari que la Sala Civil arribi a la conclusió, sense motivar-ho, que va signar el contracte en qualitat de representant de la societat i també com a part avaladora.

- Després de citar la jurisprudència constitucional en relació amb la vulneració del dret al·legat per la

manca de pronunciament, aquesta part conclou que se l'ha deixat en indefensió, ja que el fet d'emetre un pronunciament breu i incomplet per resoldre aquest cas no pot implicar l'adopció d'una decisió motivada sobre la pretensió deduïda, i molt menys, pot implicar que aquesta estigui motivada en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que acordi la retroacció del procediment al moment processal oportú. Així mateix, demana que es condemni la part adversa al pagament de les costes d'aquest procediment.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- En l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, la Sala Civil, després d'emmarcar la finalitat d'aquest procediment, conclou que la seva decisió va donar contesta als arguments de la part recurrent de manera motivada, amb motius suficients, dels quals es desprèn que la seva decisió no és arbitrària. Així mateix, recorda que no és obligatori contestar directament a tots i a cadascun dels arguments de les parts, sinó exposar una motivació coherent i suficient per constituir una resposta necessàriament compatible amb aquests.

- Segons el parer de la Sala Civil, la part recurrent considera que s'ha comés un error en la valoració de la prova al moment d'interpretar el contracte de pòlissa de crèdit. Ara bé, la Sala Civil declara que va analitzar de manera detallada el contracte en litigi, el qual comporta dues parts, la segona de les quals corresponia a l'aval en virtut del qual els mateixos signants de la pòlissa de crèdit, actuant en nom propi i designats com "*els sotasignants*" i "*part avaladora*" es van constituir com a avaladors solidaris de la part beneficiària. Per aquest motiu, tant el recurrent com una altra persona van tornar a firmar a sota de l'apartat en qüestió, explicació suficient del motiu pel qual existeixen dues signatures.

- La Sala Civil reitera que la forma i el contingut del contracte eren clars i sense ambigüitats, considerant que aquesta afirmació no és arbitrària, sinó que es desprèn de la simple lectura dels documents, raó per la qual no hi havia cap necessitat d'interpretació, ni d'aplicació de la doctrina i dels principis que regeixen la interpretació de les clàusules fosques.

- Ans al contrari, manifesta que és la posició del recurrent aquella que manca de lògica i que es fonamenta en una lectura parcial del contracte.

- Pel que fa a l'argument relatiu a les exigències envers les entitats bancàries en matèria de productes financers, considera que aquest no pot justificar de cap manera la interpretació contrària a les pròpies enunciacions del contracte de pòlissa de crèdit amb aval solidari que no mereix cap altra interpretació.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal constata que la Sala Civil ha detallat les raons per les quals el recurrent ha de ser considerat part avaladora, raons que no es poden qualificar d'irraonables, ni d'absurdes, ni d'il·lògiques.

- També considera que les al·legacions del recurrent responen a consideracions d'interpretació de la

legalitat ordinària i dels fets concrets objecte de l'expedient civil i no a consideracions d'ordre constitucional, recordant que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància.

- Per tant, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que inadmeti a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. És competència d'aquest Tribunal examinar, en el tràmit d'admissió, la concurrència o l'absència dels requisits establerts a l'article 36 de la seva Llei qualificada i també, de conformitat amb l'article 37 de la mateixa Llei, si es tracta d'una causa que ha adquirit el caràcter de cosa jutjada o si concorre o falta manifestament contingut constitucional a la infracció denunciada.

No s'adverteix cap defecte substancial en la demanda que origina aquest procediment d'empara i la causa a la qual es refereix el recurs no ha adquirit el caràcter de cosa jutjada. En canvi, ens trobem en presència d'una falta manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada.

3.2. En efecte, el recurs d'empara s'interposa contra l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 30 d'octubre del 2018 que va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions en relació amb la sentència del mateix Tribunal del 24 de juliol del 2018. I es fonamenta en la vulneració de l'article 10 de la Constitució en considerar que la sentència ja esmentada "*no es troba fonamentada en Dret per quan resulta arbitrària i irraonable des del punt de vista lògic.*"

Aquest Tribunal, en canvi, entén que l'argumentació dels òrgans de la jurisdicció ordinària implica que aquests han fonamentat a bastament les seves resolucions. No solament la sentència del Tribunal Superior de Justícia que dedica a la qüestió un fonament de dret únic, però de gran extensió, sinó també la sentència del 25 de setembre del 2017, dictada per la Secció Civil del Tribunal de Batlles, la qual analitza les al·legacions i les proves de la instància en set, també extensos, fonaments de dret.

3.3. La part recurrent intenta extraure conseqüències de l'afirmació del Tribunal Superior de Justícia en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, en el sentit que –veg. paràgraf final del *fonament* de dret II: "*Tota l'argumentació (...) no pot justificar de cap manera interpretar en el sentit contrari a les seves pròpies enunciacions un contracte de pòlissa de crèdit amb aval solidari que no mereix cap interpretació.*"

I arriba a la conclusió que, en no haver efectuat el Tribunal Superior de Justícia "*cap interpretació*", ha infringit els seus drets a la jurisdicció i a obtenir una resolució fonamentada en Dret.

Tanmateix una mera lectura independent, imparcial i desapassionada de la sentència del Tribunal Superior de Justícia acredita que en ella es fa aplicació del brocard *in claris non fit interpretatio*, en el sentit que tant el text com especialment la intenció del document són ben clars i, per aquest motiu no necessiten una *interpretatio* a efectuar per l'interpret com a mediador entre el text i la seva aplicació pràctica.

Com ha repetit moltes vegades la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional, el discerniment, la selecció, la interpretació i l'aplicació de la norma escaient al cas, correspon de manera exclusiva i

excloent a la jurisdicció ordinària, llevat que l'exercici de les funcions esmentades pugui ser titllat d'irraonable, d'irraonat o haver incorregut en algun error material patent. I, en absolut, pot dir-se que en l'exercici d'aquestes funcions, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia hagi procedit de forma no fonamentada, arbitrària o il·lògica. El nucli de la seva decisió, la *ratio decidendi* de la sentència consisteix fonamentalment en el fet que el recurrent va signar el document mercantil constituït per la pòlissa de crèdit, dues vegades; va efectuar, doncs, dues declaracions de voluntat que la Sala –fugint de criteris estrictament formalistes- identifica com atribuïbles a la doble condició de beneficiari i d'avalador –en tot cas de deutor solidari- del demandant d'empara actual. Hi ha, doncs, una fonamentació ben sòlida i raonada de la resolució adoptada i, per consegüent, no s'ha produït cap vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir d'aquesta una resolució fonamentada jurídicament. Per aquest motiu, el recurs d'empara presenta una falta manifesta de contingut constitucional i no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2018-57-RE interposat per la representació processal del Sr. Jorge Manuel Lourenço Ferreira contra l'aute del 30 d'octubre del 2018, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de gener del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada